

הַלְבָזָת פֶּסֶח סִימָן תְּעֵא

באיורים ומוספים

אויערבך (ארחותה רבנו היב עמי יב) שמוסוב שיאבלו מוצות באיסור כמו כל השנים ולא יאכלו מוצות אלו שנאפו שלא לשמה [נ]ם כשלל ערבי פסה בשבת, כי במשך היום ישבחו את החזר של 'שלא לשמה' ויתירו בכל אורפן לאכול מוצות בערב פסה, וכן עת הגדיי קנייבסקי (ארחות רבט שם), והוסיך שאב יהלון מוצות אלה לטלות ערבי פסה, יש להושם שם יתנו מוצות אלה לאוחדים גם ליל הסדר.

מאזין, הגריש אלישיב (ישא יוסף סר' צא) בתב שבסkomoth שבחים אי אפשר להעמיד הרות על תילה בלא זה [ג]ונון בבוח מלון וכדר, שבלא זה אין גוטינס שם מוצות[ג], יש להקל מוצות אבל לאומלן עד העוזה חיות, אך אין להקל בו בשאר מקומות. וכן בתב בשורת מנתה יצחק (שם) שבעצגנא יש להקל בכת הולמים ומוחתת העבא, ודוקא באופן שעריך להאכיל פט והוא בבחנות הרע במינו[ט] (טודין מאכליין אותו הקל קל תורלהן). וכן בתב בשוויות תורה לציקן (חיג פיב' תשובה ד) שבמקומות וחק גודל, כמו מהנות צבא, יתכן שאפשר להקל בו.

ולבי אמלת נוגה מקומו מנה או קניילען וכדר בערב פסה אחר החצות, ראה להלן (סיק ב) ומה שכתבנו שם.

[משנ"ב ס"ק ז]

ק'ינו מעמ'וד'ה'שחר'. ו'יש נוגנים פלא לאוכל מצה מראש-הזרע' (וכר, ד'בכלל מצה היא מעהן קדיז').

(ז) ומשמע שביל ייד מותר לאכול מנה, וכן דעת הגריח' מבירסק (ספר הזכרן 'אש תמיד עמי' קעה, וכן בקובץ חוספות להגדות מבטה לו עמי' סה), והביא לכך ראה מנוסח ההגדה 'שבכל הלילות אט וובליט חמוץ' ומוצה, שמשמע שאמ בלילה זה מותר לאכול מעה. מארה, בשווית רב פעולם (ח' אויח' סי' כ, ובכן איש תוי פ' צו אותן כו) כתב שאין הקל בנה, ומשות שכן דעת כמה פוטקים שום בלא ייד אסור לאוכל מעה (כדי שאכילת המוצה בלילה הפסק מהירה חביבה עלי, ועוד שיש להמנע מאכילת מעה משעה שחלהו לעיו חותת בעיר חמצ, ושוא כבר נחשב כבגעל אוחשות בבית חמוץ). ועתה הגריש אלישיב (ארחות של פסה על פי פסקו עט' א) שראוי יותר להחמיר בלילה ערבי פסה שלא לאוכל מעה שראו לעתה בה ידי חובה. (ובטעם האורחים, ראה מה שכתבנו מועטה לשיטה זו, וראה מה שכתבנו להלן (סיק ב)).

שבתוכה בשווית אגרות משה (ארוח חיא סי' קנה דיה ווש גט). והולח' שモכח לאוכל מעה נאוי אם אין בכר משות פיקוח נשפה, כתב בשווית דבריו ייב (אויח' חיב סי' קפח) שמן שאוכל מהמת הבהרה איט נחשב כבגעל אוחשות בבית חמוץ.

(8) ובטעם הדבר כתב בשווית אגרות משה (שם קנה דיה ולמה), שבין שמנגן בדעתו רשאי לאוכל מעה עד קודם טמאר החמצן באכילה, היה מקום לאסור אכילת מעה כבר ל' יום קודם הפסת, משעה שמתחללים לדריש הפסח [נדעת חכמים] (פסחים ג, א), אלא שלא רצוי להתריח כל כך על הchipור, וכן על כל פיטס הונדוין שאין אוכלים מעה מראש ועדש פיטס (כדרות רשביג' שם), ואננס יש יחידים המכחים למזהג איסור בעזאה ל' יומ קודם הפסת.

וכיווץ חמוץ של כל השנה, דעת הגריש ואונור (מבטה לד' חיז עמי' כה) שנותר לאוכל בימיים שבם ותוגים להילונג מאכילת מעה, ולענין אכילת מעת חמוץ בום ייד, ראה מה שכתבנו לעיל (ס' ק' יא).

ולבי חילום צבאי שבימים הסמוכים לפסה אין מפקדים לחם חמוץ אלא מוצות, דוחה הגריש אויערבך (הילבוח שלמה פסה פ' יח' ארחות הלכה העי' 12) שאף שנחט השולש שלא לאוכל מעה מראש חדש ניסן, מיום חילום אינס צריכים להקפיד על כך בימיים הסמוכים לחג, והוסיך שנראה שאין זה הכרך גמור, וכן יש לסמן באופןם והען בחודשי חנוכה. וכן כתב בשווית מנה יצחק (שם דיה הניה י' יש) שאין

במחנות הצבא, ראה לעיל (ס' ק' יא) מה שהבנו מטה.

(9) וכן אם לאחר הפסה נעזאת בתיו מעה כפולה ונפחה, כתב לעיל (ס' ק' תסא ס' ק' לב) שאין להחמיר ולהחסנה כיחסן שעיר עלי הפסח.

סימן תעא

בערב פסח אחר שעה עשרית אסור לאכל פט

[משנ"ב ס'ק ז]

בשדר וריגים וביצים) וכו', שמקבש בימי פרות, אסורי[ג].

(1) וכשהול ערבי פסה בשבת ורוחה לאוכל סעודת שלישייה שכבר אסור לאכל פט, כתב לעיל (ס' תנ"ד ס'ק ח) שmedian סעודת שלישייה מوطב לקיום סעודת זו בשר והדים מאשור בפיירות, והוסיך, שמי' חזר לאכל מעט ולא ימולא את בריסו, כדי שייאל מנה לתאבון.

(2) וtribut העשו ממיין קטניות לנוגנים לאוכל קטניות בפסח, כתב הקה החרים (ס'ק ח) שיתובן שיש להקל לאוכל נם אמר השעה העשרה, בין שאיתו משביע במו תבשיל מהמשת המלומת, ובין איבת קטניות בערב פסח אחר חצות היום, ראה מה שכתבנו לעיל (ס' תנ"ג ס'ק א).

[משנ"ב ס'ק ח]

איסטנישן שאפלו אוכל מעט [וכר' ג].

(3) אמנם אם היל ערבי פסה בשבת, כתב לעיל (ס' תנ' תע' ס'ק יא) שגדם לאיסטנישן לא כדי לדחות למדרי את סעודת השבת כדי שייהה האכלה בלילה, אלא יותר לאכל מעט בכדי לעצאת ידי סעדת מטה.

[משנ"ב ס'ק י]

פ'ין שאין יוציא בז' מצה בלילה[ג] וכו', דבמגינות אלו אין נוקין לולש בימי פרות[ג].

(4) אמנם, בשעה יצ' לעיל (ס' תנ"ד ס'ק א) כתב שבביאור הגריא צידד שלעת הרובים אסור לאוכל מעה שעירה וכן מעה מבושלת בערב פסח אפיקו קורם השעה העשרה, וכן כתב שמשמע בכיאור הגריא שבשערו נועה לשיטה זו, וראה מה שכתבנו להלן (ס'ק ב).

[משנ"ב ס'ק ב]

כדי שיהיה ברור לאכילת הערבים[ג].

(5) ובטעם הורבר כתב במשנ"ב שם (ס'ק ט), שאנו חושם לועת הסוברים שגם מי פירות לבדם מחמיצים, ואף מהרhot להחמצין, וזה, שהוחששים שמא נטרבו מעת מים במי הפלמות, שבאונן והכל הדעת מחמיצים בו.

[משנ"ב ס'ק יא]

ובשיעור איסור אכילת מכות בערב הפסת, כתב הפמי' (משבז' ס'ק

(א) שאפירל פחوت מכות איסור, ואפלו מעה של חמוץ שבמנינו, כתב בשווית מנתה יצחק (ח'יח סי' לו דיה והולח) שאסור לאוכל ערבי פסה. וכן צידד הגריא פרנק (מרקאי קודש פסה ח'יב סי' כה), ומשום שוערש איסור אכילת מעה בערב פסח הוא כדי שייאל מעת מטה לתאבון, והרי טעמה של מצת חמוץ שבמנינו הוא בעימה של מעת המצה [ובפרט שיש מוקומה של המזות שעשויות בחודשי החורף ותק משומרות לפסת, אפילו הנקאות חמוץ], אלא שאין כותבים על הקופה שהנורא לתפסת, ואף שאין אנו אוכלים אותו בפסח משות שון בחזקת חמוץ, מיט' לעין ערבי פסח שמן הוין אסור לאוכל נו, בחדאי יש להחמיר (נטני גבריאל פסח ח'יא פיב העי' ב), ולענין אכילת מעת חמוץ בימי הסוכרים לפסת [לנהגום לא לאוכל בהם מעה], ראה מה שכתבנו להלן (ס'ק ב).

ומעה שנאפהה במפורש שלא לשם מעת מעה, דעת הגריש אויערבך (ש'יב' פנ' ז' העי' נז) שאסור לאוכלה בערב פסה, שהרי מקפידים בהונטה שלא חמוץ כדי לא להכשיל באיסור חמוץ, ואף שלא שמר עליה במפורש לשם מעת מעה, מיט' חיר' לדעת הרובה פטלים יוניא בה ידי חובה. וכן כתב בשווית מנה יצחק (שם דיה הניה י' יש) שאין

Tél (France) : 01.80.91.62.91

Tél (Israël) : +972.77.466.03.32

contact@torah-box.com

הַלְבּוֹת פֶּסְחָה סִימָן הַעֲאָ

העה בערב פסח אחר שעיה עשרה אסור לאכל פת, וכו' ג', סעיפים:

שערית תשובה

באוור הילכה

* וְזַן קָעֵץ וּכְיִ. בֶּפֶד שְׁתִיבָה דְּבִין קַעַט בְּין קְרֵבָה מָטוֹ, אֶלָּא שְׁתִיבָה יְוָנִית קָדְשָׁה אֲלִי טָקוֹנָה דְּבָרוֹת דָּר לָה, לְקָסִיק סֻם שְׁלָא בְּבָרְכָרְיוֹ אֶלָּא פְּרִידָה הַמְּקוֹפָה וְהַמְּדוֹקָה, וְזַן גַּעַת קְרוּבָה. וְזַן בְּכִירָה-מָאֵיד שְׁתִיבָה לְפָנֶיךָ מְלָאכָה שְׁתִיבָה: לְשִׁתְחָה שְׁרִי וְאַפְלָגָה טְבָא נְפִי, דְּכַלְּפָנָן תְּגַזְּרֵד לְבָבָה מְפָה לְחַמְבָּן, עַד אָקָן לְשָׁוֹן, וְזַן מְשֻׁטָּע מְסֻחָּתָה תְּהַלְּשָׁבָעִי בְּסֶפֶר זַן שְׁמַעַת וְזַן ?שְׁנוֹן: פְּשִׁתְחָה הַיִן מְשֻׁבָּח אֲכִילָה, כְּדַמְרָרִין בְּנָא חָרָן שְׁתִיבָה חַבָּא, צְבָרָר לְבָא, סְדָן אָזָן לְשָׁוֹן. אַכְנָא, יְכִינָרְשָׁה רְבָנוֹן חַגְנָא בְּפֶסֶחָים מְולָח שְׁדָעָתוֹ לְאַסְרָר בְּמַעַט, שְׁהָרִי בְּתַבְּחָה ?לְזָנוֹן: וְבָא חָמָן שְׁלִי סְבָא טְוָא וְכוֹר, עַזְן שָׁם, וְמַחְזָה דְּקָמָן כְּבָה לְסְבָאָה בְּדִבְרָכָה תְּפִילָה, וְזְרָךְ עַיִן. וּבְתִלְכּוֹת רִיחָן יְאָוָה, אַמְרָר שְׁתִיבָה קָא דְּבָבָשׂ שְׁשָׁת שְׁהָמָמָה וְשְׁהָמָמָה ?צְבָלָר בְּקָא וְצְרָא דְּבָבָי שְׁמִי חַבָּא, קְסָם אַלְגָה: תְּלָאָה לְקָטָן בְּלָד וְזַן גְּדָעָה בְּן בְּשִׁתְחָה בְּזַן בְּמַעֲנִית בְּנִי בְּשָׁאָר דְּכָרִים, גַּד בְּנָא ?שְׁנוֹן, וְזַן טְסְפָּרָא שְׁפָלָיו הַלְּלָל לְפִי בְּכָע אָזָרָס, ?פַּי כָּה שְׁהָוָא קְרִישָׁלְבָן בְּפֶלְשָׁן דְּבָר שְׁפָרְדָּר לְבִן לְתִחְאָת הַמְּכָל אָוְ לְהַפְּרָר:

פָּנִים מרב בוס לא סעד ושרי: (ט) יין הרבהה וכור. ושתמי כוסחו של ריבעית או רבן (ו) יש לך שב לחרכה ושרי: (ח) גורר וכור. ומכל קוקום (מ) לא ישחה פל-פל עד שהחאה שבע, כי ודאי יקלקל פאות המאכל, (ט) וגס יכול להשתפר וויתפל מצוחה סוללה: ב (ט) וקזם שעה עשירה וכו'. אכן (ט) אם יוזע שיטשך קעינטו בתוך שעה עשירות, לא יתחל לאכל אפלו קדם תשיעית: (ט) מצח עשירה. גאנ שגולשה במיניות, ולכדי פטר לאכל גאנ שעאן וויאין בוה זיך מהה בליליה⁴⁴, מאכבר בסימן חשב. וען שם במשנה ברורה, דקאלו לש בעיט וערב ביה קצת מיניות, נמי (ט) אין יוצאן בה משות פטה (ט) כל שטעם פטריות נראש ביה, ואס-בן לאגין ערבי-טפח פטר באקליה דקיי גס-פון פטה עשירה. וען שם בסעיף ד בענין דכמדנות אלו אין נוקין לחש במדיפות: (יא) אסורים לאכל. מדרבנן, כדי שייהה הפה לאכילתו בערכו⁴⁵ (רמב"ם): (יב) כל יומ י"ד. פנו (ט) מעמוד-ה珍惜⁴⁶. וו נוגנים שלא לאכל פטה מרושיחש⁴⁷. וכתבו קאטורין. דמזה גטקה או פטולה, אך שמחמירין ביה למשבה כחמצ, מאכבר בסימן חטא, מכל מקומות אסור לאכללה מעמוד-ה珍惜 ווילך, ובכלל מצה הדיא פטולר פרון⁴⁸:

שער הצעיר

(ימ') ראנפלו אם לא אבל אמרךן לחובון מזוח עכיבד אלא עאיו מן המכבר: (ה) ודעתי גראן שיש להחמיר מחייבים אוילה, והצחיםו גורמא לא' קפון בבלוט סבה, ורקוה הפני קחש תפהיא לךון בחולות סבה: (ג) פרטנארדים: (ט) מאגר אקרים: (ט) קדרת קרייך (ומהה שנטב ברירוי מעביר פניו ובו, צוין בפאפרענדץ) וקומרס' גושוו' ורשב'ם, וכן הקשיק קשטור ופערערס' פלאנה ווועלשייך' קשדו יכין שמיעת דמיין טראגא און פֿרְוָה, וליא' קפיזו שום אונד טהון ה' טיעס. וזרבי חוקיעקב שעה דיל' וווקטן פֿטְפֿאַמִּים לְרוֹאַשׁ, ארכיטים עיינ': (ט) חוקיעקב פֿרְרְגְּדִים, דלא' קפְּגַּנְּזְאַבְּרָהָם, וכן גהגו קעולס לאיל בעריכ' פֿטְפֿאַמִּים: (ט) קאר'א: (ט) אף זה אין ברוד (עין בפֿגְּנְאַבְּרָהָם וווער-עלס), מכל קוקום אין לעהמיד מאמר שעתה צטור להקל פֿשְׂטו. ומכל'עבן ביאני שוף שלבו פֿרְאַי צויך לערר שלאל לשאות קופה שפֿרְאַי ישפה, גם אין ברוד אף במיט. יען בכאור בלבלה: (ט) פֿאַי ושי'א: (ט) פֿשְׂטו. עקרו השר אויש בקיינשטייך טאבא נאכבר גורייך כטנו: (ט) פֿאַקְאַדְרְקְּס' ש'א': (ט) פֿאַקְאַדְרְקְּס' ופֿרְיַה קְשַׁוְּצְקָבְּשׁוֹן ושי'א, וליא' קב'יה. וכן מוכח בענוד וכבלחמות פרק ב' בכמהרים חלאה שם, וכן חמ'הו ווועש' ז' בדין שמיעת: (ט) חוקיעקב ופֿרְרְגְּדִים בסיסון מסב: (ט) חוקיעקב וש'א:

פער היטב

לעקל, מ"א ח'ז. מיהו אם הטענה עס א' הוי קטו בר וכראיאת
בשקלים: אקון ש'תחול אכבי לשלך ע"י איננו פוקן, ע'ז'ו' ג' ניל' פשיט
אדם אכבי מטענה בשלבי כבור מאשה אונחה שפמה ויש לו צור בן כבור
לעגנו מאשתו שפמה, שא"ע אמו להחטינה ונולח עגנוו' בשלבי שניהם. וכן

אשנה ברורה

שאמ יאכל בזום אויט פאק לאכָל בליליה. ובראה דאם כל ערך
פסח בשפט (ט) אין כדי לדוחו למזרי סעודה שבקה בשבל
זה, רק שפיר לאלכָל מעט, עצאות זדי סעודה מזנה לך:

א (א) לאכָל פת. קומו אפלו מזחה טריה, וברלמה בסעיה
ב: (ב) משבעה עשייתו ויכר. קומו מתקלה שעה ורישית
(ג) אפר חנות קיזם. (ד) ואפלו אם החילה לאכָל פוק, בינו
שהתחיל באפור: (5) מעת פרות, והוא הדין (ג) בער גרים
וביצים) ובאה גונא. אבל מכם שת קמים שמקבץ במייסרות
(ה) אספאר, דסעד: (ד) או יקרות. בין שי (ט) בין נחשל:
(ה) איסטננס שאפלו אוכל מעט וכרכר. ומכמו לעיל בסימן תען
סעיר ג, אלא שאסטננס דקח הוא אפלו אם יאכל בפרק לא
יעכל לאכָל בליליה לתאבון. (ו) וכך מרי באיסטננס שאם אוכל
משבעה עשייתו ואילך שב לא יאכל לאכָל בליליה לתאבון:
(ט) משומ דמסעד סעד, ומסתברא דבבחור מכוון או על-כל-

אננים מרוב בוט לא סעדיד ושרדי: (ט) יון הרבה וכורו. ושתי כו' וכורו. ומכל קוקום (ט) לא ישחה כל-ליבך עד שיחיה שבע, כי זו הסלהלה: ב (ט) ורקום שעמ' עצירותה וכורו. אכן (ט) אם יוזע תשלישית: (ט) מזחה עשירה. הנה שגלושה במיניותה, ולכך מתקן חשב. וענן שם במשנה ברורה, רצפלו לש' בפיטים וצבע בטה ששותם מיפורות נרקבש בטה, ואם-כון לא-נון ערב-פסח מפער בטה דבקרים אלו אין נוקין ללווש במיפורות: (יא) אסורים לאכלה

הַלְכֹות פֶּסַח סִימָן תֵּעָא הַעֲבָדָה

(ו) וגאון (ז) שאינו יודע מה שמשפרין בלילה מיציאות מקרים (ז') מטר להאכלו (ח' סי' ס' קכח). ניש ונחגון של אוכל חנרתן בערביתסח כדי לאכל (ט'ו) ארורו (ט) לתיכון ותאי ניה חזיר), בין ביום וראשון של פסח כדי לאכלו קליל שי למאכין, (טז) ובן נובנין גאנט [*] לפעת באקלחת מטבח ביום ראשון מהאי טעמאן נול ב'). בלש מחמיין עוד שלא לאקליל פרוח כדי לאכל פערמת למאכון, ואן לחוש לאנטק סההו. ניש שחיטרין שלא לאנור או לשבד העמאות בערביתסח שלא לבוא לאכל פעם (מהחיזיר), (י') ואין לחוש גם לזה. מלח שנאנטה פתגעה ואחר רב נחפרה (ט) גיגולשה (יט) בונן ישם, (כ) אונגה נקנאה מלח עשינה ואסיפה לאכלה בערביתסח (ההריבים): ג' (כא) יאמ התהוויל לאכל קדם שעיה עשלנית ומשבה שערתו עד הפלילה, דינזו כמו בשבתוות ושאר ימים טובים, שנתקבאה ריען רעה סעיף ר' (ומצא) (ט) (כב) לרוח ולגלעך בערביתסח טוב וללבש בקדים נאים כמו בשחת.

היעב דין הסבה וארבע פוסות, וכן ט"ז סעיפים:

א) **אייה שלחנו עריך מבעוד יום** (א) כדי לאכל מזע (ה) בשתחשה. בזאך אם הוא (ב) בביית

בואר היטוב

(1) יקען. וחיה קטעה, מ"א: (ט) "הגבון, והוא לנטען הטעם, עין עית":
 (ט) וינלענש. אבל כפננות ונתקבשה מס' ספר לאבל ובקבוץ במ"מ דמי מששה
 אוניה ובוטה, אנקויל, עמי"א ובח"ז: (ט) לרוחן. אחר חזות גלע לבייה'
 המרוחן יטבל ואחד פולח המתמחה יעסוק בדורני קרבון פשת. ובשלוחה' העתק
 מסודה"י מה שילמוד כל ארץ. סובב ריש"ל: אין פברון דאבל בע"פ:
 (ט) בשותה' השם. עין דראען:

שער תשובה

[+] למעט באנליזה נאה ביחס וואהן ט'. ובכתב באפרות הרכז' ערך סעודה ג', בפקוד שטול יוס' ראנוש בעשות שב ואית עזרה, ודילון מה' גער בעי' שנות ספוגא דירוט שמי שא', ומיט' האל איזה פרי קעט פרי שעוד לבוכח ולא חיבת מושט מאנץ אקליט פאיה להאכון פילוי יוזח רב. ע"ש. קראה מי שאיתו אנטלי בשום פעם מסודה'ס פה שלימד כל ארט. סט

אשנה ברורה

מֵאַחֲרָה עֲשִׂינָה, וּרוֹצֶה לְוַתָּר, (כ) דָּאַר שַׁהְבָּחֵל בְּזַמָּן הַהּר, מַכְלֵי מִקּוֹם עֲרֵיךְ לְהַפְּסִיק וְאַתָּנוּ מַפְּרֵר לְאַכְלֵל רַק עַד בִּקְרַע-שְׁמֻשָׂה, וְאַמְרֵיךְ צְרוֵיךְ לְהַפְּסִיק עַד שִׁיְּהָנָה וּנוֹאַי לְזָהָה, וּבָמוּ שְׁנָתְבָאָר בְּסִיקָּן תָּבָע, וּפּוֹרֵס מִפְּהָעָה עַל סְלָשָׁלָן וּמִקְרָשָׁה, וְהַוּ שְׁקַטְבָּה הַמְּחַבָּר דִּינְיוֹ בָּמוּ בְּשִׁבְחוֹתָה וְכָךְ. וּלְפִי מִסְכָּנָה הַפְּסִיקִים לְעַיל שָׁם, (א) אִם שְׁקָה זִין מְחַלָּה בְּתוֹךְ שְׁקָעָה אַיְנוּ אֲרֵיךְ אַפְּעוֹר וּלְבָרֵךְ בְּרִיבָת כִּין וְקָרְדוֹשׁ לְבָה, וְאַמְרֵיךְ אַוְרֵר קְבָדָה בְּנָהָגָן, וּבְשִׁמְעָנָע טוֹב וְאֲשָׁן, מִמְּנָה פְּנַסְתָּה וּלְמַעַלְתָּה¹⁴, מִן הַדָּין אַרְךְ תְּזַהֵר בְּכָל יוֹסֵד בְּכוּם וְאֲשָׁן. מִמְּנָה שְׁפָנָה וּלְמַעַלְתָּה¹⁵, מִן הַדָּין אַרְךְ תְּזַהֵר בְּכָל יוֹסֵד אַקְרָהָבָס בְּסִימָן תְּקִטְלָה שְׁעִיר-קְרָטָן אֵ: (וֵז) וְאַין לְהַשֵּׁגָה בְּלָשָׁן: (יח) וּבְלָשָׁן וּכְרִי שְׁאָרִיטָן וּבְלָשָׁן בְּאֲצִילָת מִנָּה בְּלָשָׁן: (יח) וּבְלָשָׁן וּכְרִי. דְּבָא גְּלַעְלָשָׁה פְּשִׁיאָה קָאָסָור, שְׁיזָאָן בְּפָרוֹזָן בְּלָלָה בְּזִי חֹזֶק מִנָּה, וּבְכָמוּ שְׁפַטְבָּנוּ בְּסִימָן תְּסָעִיר דְּבְמַשְׁנָה בְּרוֹנָה: (יט) בֵּין וּשְׁמָן וּכְרִי. בֵּין שְׁפַטְפִּיתָה אַחֲרִיקָן שְׁנָתוֹתָה¹⁶, (ט) בֵּין שְׁלָא נְאָפִית וּשְׁמָן וּכְרִי. (כ) אַזָּה נְגָרָתָה וּכְרִי. דְּלָא נְרַבְּשָׁלָה וּרוֹצֶה לְאַכְלֵל גָּמוּ שְׁעִירָה: (כ) אַזָּה נְגָרָתָה וּכְרִי. דְּלָא נְרַבְּשָׁלָה קְמַמָּה שָׁם מִזָּה שְׁלִיקִי וְהָ. וּמְלֵל עֲקוּם לְצַאת בָּה בְּרִי מִזָּה (בּ) לְרוֹחָן¹⁷. אַחֲרַקְצָוֹתָה¹⁸ גִּלְעָל בְּתִיחַת קְרָמָחָן וּוּטָל לְכֹבֵד הַגְּנָלָה¹⁹, וְאַמְרֵר אַפְּלָה קְמַנָּה נְכוֹן שְׁהַעֲפָק בְּרִיָּה קְרָבְרָפָסָת, וּקְשָׁב לוּ נְגַרּוּשָׁבְרָהָה אַבָּאָלָה גָּמָּבָעָל. וּבְשַׁלְּחָה הַעֲפָק מִסְרָרִים מה שִׁילָם פֶּל אַנְסָם. (ט) אַיְן מִבְּרָן הַאֲכָל בְּעַרְבִּיפָּסָח:

שער הצעיר

(ל') תזרות-הדרשן: (טו) פְּנִימָה. וככליל ביטון קסח עלי'ו. ו-ז'ורא ששלקה חאר גקס איזין וכדמברא שם, עין שם⁽¹⁸⁾; (ט) עין שם במשמעותה בחרינה ודקבא או שס דבקפני נמי אין בכוון לאילן כי אם בחוק הצעקה; (ט') עין בחוק ייעקב. והעתקינו הפרידנדים, וכן במקבץ פרידז' (ו) ופאלו איזין פרורזן וק' ייש' בנים כוונות שמברצין עלי'ו ערמוציא, מכל פקסום לעצנן מגזה אוית זונא בה משות זונען טעם מצה, ובן מקבי סגן'ו זוחולשי רבי גאנקא איזער: (כ)adam שולח נפשח בעקרה, אף שעוזה ורוחה לא מקרי באיש⁽²³⁾, ולענין טון, ספ' ז' ומיידראס מלילם גם בכסאל, ובפרידנדים נפפק בנה⁽²⁴⁾. עין שם לעיל סיטן קסח במשגה ברוחה פעריגען נו גבשער-האיין שטס⁽²⁵⁾: (כ') דלאהרטון אסורה פין שאה מה' מינימ. גדרעלעיל: (כט) וחדיא הרין איזלן אם עתחל באסורה אין ציריך להפסיק ושב' בפוגט פה' ומקרש זוגראין: (כט) חקייעקב: (כט) חקייעקב, עין שם: (כט) חקייעקב פמאטר-הדרש, ומה שפוגט חקייעקב דמלשעתה לה השחהה ליל קדם ומון אסורה טפי, דעה במאנדר-הדרש פביל פיצטש שיש הפסק דROL, עין שם: (כט) פאר היטוב, והעתקין דתמא, ובאמת דין זה זוקא בעבוי לישך זורה-הדרשה בקיטין שעיה בשם פאנר. ושם מאבר דזוקא מן קנטה וולענצה איזין קברין קד' שיזיל אסרךן לאילן אנטה להאובן, וטאפעער דתמא-הדרש נפנקו. ואיל פאל אקטום תלל דאסורה פבקר בלעטס מפין בזונען טרר מפין: (ה) חביב' ווישוט:

1. אץ דע כה שפְקָדָה בַּיּוֹם סִנְנֵת, אלא כה שפְקָדָה כִּיּוֹם יִשְׁתָּחֻווֹת, בְּרוּלְקָדָן סִרְיוֹן הַצְבָּא 2. בְּקָמָאוֹת (בְּקָמָאוֹת בְּקָמָאוֹת) בְּשִׁלְלוֹת.

ו טהר בשם קוריין
ולזהה הסכית קראש
בנה דשנואל שם כי

הלוּבָות פֶּפֶח כִּימָן תְּעֵב

כיאורים ומוספים

(17) וכן אם עירוב ביצים וכדו' עם כמה מבה ועשאים עוגה, כתוב בשותית או רלינון (ח'ג פיג' תשובה ג') שאסור לאוכלה בעבר פסה, וכן הורה הגראי' אלישיב (סידור פסה כהלכתו ח'א פטז הע' 35) וכן דעת הגראי' אויירבר (ערב פסה שול שבת פבי'א סיה בחערה בסוף הספר). ובואר שמאחר שאט קיבע עליה טעורה חוויב לבך ברכת המזון. אינה דומה לקיןידלען שנחשים תבשיל, וכן בשותית שבת החלוי (ח'ח סי' קי' ז'ק) כתוב שנראה להחמיר בה. לענין אבית' ישניצל' בערב פסה, דעת הגראי' אלישיב (הגודה של פסה על פי פסקין עמי' 18) שאם עטן בשמן ווועט שלא גודר אלא למנוע שלא ישраф, אין לאוכלו בערב פסה.

[שעה'צ ס"ק יג]

וזוקא שישFH בה תאר לחם צדין ודקמבר ער' שם, עין שט' 18). ושם התבאר לגבי פרורי לחם שלא התבשלו אלא שנילשו והתחברו יחד על ידי דבש או מרק, שאמ' יש בפירושם כי מברך עליהם המזיא, אפילו אם אין להם תואר לחם. ואם אין בהם בית, אם יש בהם תואר לחם, הדיני שיכר וידוע שם מלhum, מברך עליהם המזיא ואם יכול מהם כוות' מברך ברכת המזון. ואם אין בהם תואר לחם, מברך בורא מז' מזונות וברכה אחת מען שלש.

[משנ'יב ס"ק ק]

לצ'יל בקסמן קוסח במשנה ברורה סע'ה קטן נט, עין שט' 19) וכו', לשוח'ה מהז'ה, שקרון (קנ'יקלע'ך²¹), או פאה מבל'ת בבל' ראנזונ', מפר לאקל'ה קומ' שעה צשוויזה²². (19) שיטם ממאר לענין ברכת המזיא, שיטם אם אפה תעחבתו זו רינה בכף לחם, ולכן כתוב כאן שלא ראוי לצאתה בה ידי חובת מצה. ולענין פת שאפאה בחום הקראען, שכן מברך עליה המזיא אלא אם כן קבע סעודה עלה, כתוב לעיל (ס"ר תסא ס"ק ט) ובשעה'צ שם (ס"ק ז'ג) שיטם קבע עלה סעדתו, מבואר בגמרה (ברורות לה, א) שיוציא בה ידי חובת מצה. (20) ולגביה הברכה על קניילען ועל מצה מבושלת, ראה בשיע' לעיל (ס"ר קוסח סי' ז) ובמשנ'יב שם (ס"ק ט).

(21) אמנם, בשעה'צ לעיל (ס"ר תנמד ס"ק א) כתוב שבביאור הגראי'صيد שלדעת הרמב"ם אסור לאוכל מזנה מבושלת בערב פסה אפילו קודם השעה העשרית, ומשמעו שעדעת הגראי' נוטה לשיטה זו.

ולענין מצה מבושלת בערב פסה של' שבת, כתוב בשעה'צ (שם) שאף שהחיי אדם הביא שיטול לקוים סעודה שלישיית במעטה מבושלת, מים המג'א כתוב שאין נהגים כן.

[שעה'צ ס"ק ק]

(22) ותבשיל שעירבו בו ורק מען כמה מצה באופן שאין מברכים עליו בורא מני מנות, דעת הגראי' אויירבר (הילכות שלמה פסה פיה דבר הלכה אות ה) שמותר לאוכלו אף לאחר השעה העשרית.

(23) ובשם האחוונים שטוק אם נוחש בירושל או לא, ולכן אם אין נב) בשיטם האחוונים שטוק אם נוחש בירושל או לא, ריבך על פת רותחן מכלי ראשן, כתוב לעיל (ס"ר קוסח ס"ק פטז'ה²³ וכו', ובשער'אצ'ין שט' 25).

ושיטה הוא משאר יום טוב שמי, שביהם חירב האכילה אותו אלא מושם כבוד החיים.

[משנ'יב ס"ק יג]
שאינו ידע²⁴) וכו', אין להאכilo נאהו) וכו', ואין חילוק בין קא'ן לקטעה²⁵.

(10) ושיעור גיל זה, דעת הגראי' אלישיב (הגודה של פסה על פי פסקיו עמי' 18) שעד גיל חמש הקטן אינו מבון יציאת מצרים.

(11) ואף אם אין בו דעת לשאל מעצמו בעניין יציאת מצרים, כתוב השער' השלחן (ס"ה) שטיטם אם מבחן בשאומרים לה, אסור להאכilio מזחה בערב הפסה [שהרי זה גורן כן שאינו ידע לשאל המהבר בהגדה], שעליו נאמר (ס"י תעב סי' י) שוג' נשים חיות בכל

[משנ'יב ס"ק יג]
כל היום²⁶).

(13) ואף שאסור להאכilio את הקען ודברים האסורים, גם אם איןם אסורים אלא מדברי טופרים, כתוב החשו' הרב (ס"י, וראה מג'א סי' רטט ס"ק א) שבמקומות הצורך מותר להאכilio דברים שאיבט אסורים מהחמת עצם אלא מהחמת שהוא זמן איסור, בגין מזחה בערב פסה או אכילה קודם הקידוש. וכך מותר להאכilio בזדים בימי הביאור, ואין מענין אותו אפילו אם יכול לסייע את התעניות.

[משנ'יב ס"ק טו]
אין למונח זה פצע²⁷).

(14) ובואר העירק השלחן (ס"ה), שהרי אין המזרח נכלל לתיabinetן, ארדרה הוא זכר לעניין, ולכן אין לאוכלו בערב פסה. ובטעם האסורים בו, כתבו בשותית רב פעלים (ח'א אורח סי' כ) והכך החיים (ס"ק כ) שכן כוונת שבך יתואה לאכילת המזרח, אלא שאכilio תחיה דברך חירב ויכלנו בחיבתה. ובදעת הרומי'א שאין לחוש למונח שלא לאכול פירות כדי לאכול חรสות לתיabinetן, בואר החשו' הרב (ס"ב) שהרי המונח היא רק לעבלי בחרשת כדי לבטל את האריך שברמורו שלא זיקנה, ואדרבה אסור לאכול הרבה ממנה עם המזרח, וצריך לנער אותה מעלה כדי שלא תבטל את עיניו.

[משנ'יב ס"ק טז]
ומן הנקה ולמגלה²⁸) וכו', ערב יום טרוי שט' 18).

(15) חמן זה, כתוב לקמן (ס"י תקכט ס"ק ה) ובביהיל שם (ס"א ד'יה' מהנהה) שהוא מהחיי שעה קודם זמן מנוחה קענה, דהינו מושעת ומלעלת.

(16) אכן, בביהיל לקמן (שם ד'יה בערב) תמה על קר, שהרי בקיורים אלו בקביעות החודש, ולכן אף שיש להחמיר ביום טוב שני שלא לעשות בו שום מלאכה ושבות כמו טוב וראשון, מים אין להחמיר מחמת כבוד יום טוב שני שלא לאכול ביום טוב ראשון בעת שתאב לאכול, בין שעיר מזות יום טוב היה ביום הראשון. ובשותית אגרות משה (אריח ח'ג סי' טה) כתוב שהיין בשאר ימים טובים, אבל בפסח מושם היוב אכילה מזחה שבלייה השני, אף שעייר חיזבו מספק, יש להחמיר בוה גם לדעת הביהיל, ושיטה הוא משאר יום טוב שמי, שביהם חירב האכילה אותו אלא מושם כבוד החיים.

[משנ'יב ס"ק יט]
בן שניאופית אמר-רכך שנית'ו²⁹).

מילואים

הלבות פסח סימן תע

המשך מעמוד קודם

אפשר לנברח חמשה בסדרה בערב טהרה, הורה הגריש ואנגר (קובץ מבית לוי צ'יא עמי מ') שנוהגים להקל בו²³. ומי שלא השתתף בטסיון, כתוב לפקן (ס"י תקנא טיק עה) לנבי תשעת הימים, שמי שלוחו לביזור בשער או יין מסעדת טום, אסור לאכל כל מהם.

ובענין שיעור האכילה שיש לאכל בסעודת המצווה כדו להחשב המשתתף בסעודה, כתוב בשורת מנהת יצחק (ח'יט טי' מה) שעין לטעמך על שתיתת ייש' ובזאת בוה, אלא ראי לאכל טם שושר אכילה. וכן כתוב בשורת אור לציון (ח'ג פירב תשובה א) שlest לאכלה לפחות כוית מוננות או רביעית יין. והותopic שיתכן שאף אכילת כוית תרומות נשחתה סערדה לעניין זה.

ובבור שמענו סוט מסתכת מאחר לא השתחף לטענות המוצה, כתוב בשורת אור ליעון (שם) שאיתו רשיי לדפסיק את התענוגת. מאידך, בשורת מנהת יצחק (שם) כתוב, שלל כל פנים לכתחילה יש לאכלי מלבד שון יום תענית יש בחן גט איסור אכילה, ואילו תענית בכורות אינה אלא יום תענית, וסעודה המוצה מורהה את היום יום התענוג אבל אנחנו מותירה את איסורי היום (ובן מוגבה בשם דגירה קינטזי (מעשה איש שם)). אמן ראה בשורת מנהת יצחק (ח'יח טי' מה) שהתקשה על חילוק זה וביאר באופנים אחרים).

ולעתשו את הסויים וגט את הסעודה בليل התענוגת, כתוב בשווייה מנהת יצחק (שם) שלכל הדעות איתן נפטר בה מתענוגת במרות.

[משנ"ב שם]
ונענגן, שפתקבקאים לתקפחים קרים שפיטיגן וככו, **ושוקעים**
ומצקפים עמו קסזום²⁴ ו**זאחר קך עוזין קעקה²⁵**.

ואדם שלא שמע את הטסיון, הורה הגראיי קינטזי (תשיבות התנוגות ח'יב טי' רוי) שנאה להקל בו ששיתוף בסעודה, וכן דעת הגראי קרליין (חוות שוי שם טיק ז אוט ג), מאידך, מדבר המן איש הי' (שנה א' פ' צז) אותן (כח' כד) שכבר שלא סיטים בעקבו את המסתכת רשיי לאכלי אותן (כח' טז) אם מבן מה שאמורים בעת הטסיון. משמע שאם לא שמע בעיטה אם מבן מה שאמורים בעת הטסיון, משמע את הדיסוס לא יאכל. וכן דעת הגראיי אוירברך (הליוכת שלמה שם פ' ז' ט' א) שכתחילה יש לטעט מסעודה הסויים, ומימיו גם אם לא טעם רשיי להפסיק תענוגת, וכן דעת הגראייש אלישיב (ס"יזור פסח פ"א טיק ז), שמנהג העולים לאכלי על השיתופות בטסיון גם אם לא משתתפים בסעודה.

ואף אם המסתכים עצמו איינו מיסב עליהם לטענה, דעת הגראיי אוירברך הליכות שלמה שם דבר הלכה זאת א' שמי' מזור לשאר המשותפים לאכלי בתה.

ואדם שלא שמע את הטסיון, הורה הגראיי קינטזי (תשיבות התנוגות ח'יב טי' רוי) שנאה להקל בו ששיתוף בסעודה, וכן דעת הגראי קרליין (חוות שוי שם טיק ז אוט ג), מאידך, מדבר המן איש הי' (שנה א' פ' צז) ואם לא מדרנן לו לסתום מסתכת בדרך לימייה, כתוב לפקן (ס"י תקנא טיק עט) על שמיית הסויים, רשיי למונך על ציזוף לסתום על ידי שמייתו בטלפן, למקום הסויים. רשיי למונך על ציזוף לסתום על ידי שמייתו בטלפן, וכן כתבו בשווייה תשובה מאהבה (ח'יב טי' רטס) ללב תענית בכורות בערך פסח, בשם הנורע ביהודה, ובשו"ת רעכיא (מכח' זד, טי' סדר טיק עט) לגביו סיטים מסתכת בתשעת הימים. שלא ימזהר או יאחר בשביב זה. וכן כתבו בשווייה תשובה מאהבה (ח'יב טי' שי'ז), שאין מועיל לפטור מהתענוגת אלא סיטים בזמננו דרך לימייה, ולא סיטים שעיברכו עד ערב פסח. אמן בשווייה מנהת יצחק (ח'יב טי' צע) כתוב, שמנוג העולים למזהר או לאחר את הסויים כדי שיזבל לטייט בערב פסח, ונראה שסמכו על דברי העיבץ (ס"יזור בית יעקב חי' ב' בין המערדים אשנב באות יז) שהמזהר לסיטים ימזר ספר יוחר מכפי סדרי למזהרו, הוא ורוי וניכר שהקדמים עצמו למזהר, אך בגין שלא גרע מעסיק הלימוד, שאם איינו מבין מה שאמור אין זה נוחש בסיטים.

ומי שברוך כלל איינו עושה סעודת טום, כתוב בטהר לפקן (ס"י תקנא טי' רז' טיק עג) לענין תשעת הימים, שתמך שלא יעשה גם כן.

הלבות פסח סימן תעא תעב

המשך מעמוד 158

לעיל (ס"י רזא טיק כה) בסitem להתריר לאכלי מינו טיגון שעושם ממנה כתחשה.

(כח' טז) שם התבאר לגבי ברכת הנחנן על פזרורי לחם שנרבקים יחד על ידי ברוך, שאם לא בשלם בקדורה אלא טיגון במשקה במחתבת, משמע במג'א שאיתו נחשה בבישול, ודינם בפירותם שלא החבשלו, ואילו

(כח' ולבן כתוב בשווייה אור לציון (ח'ג פירג תשובה א) שבערוב הפסח ראיו להימנע מלאכל מצה מזחה מטוגנת כל הזמן, וכן קיצות מפיזורי מצה שלש אוחם וטיגון במעט שמן ראיו שלא לא אוכלן, כיון שלא התבשלו במים.

ולגבי סעודה שלישית בערב פסח שחול להיות בשבת, כתוב במשג'יב

מילואים

הלוּכֹת פֶּסַח כִּימָן תְּעֵב

המשך מעמוד קודם

לחוש בחוה לולול בכם השבת.
 (28) אמנם לגבי טבילה בערב ראש השנה, כתוב לקמן (ס"י תפא ס"ק בו) שלא יקרים לעובל לפני השעה שקורות החותה.
 ולענן החוצה ביום ששי מושם בבוד השבת דעת הגראי קרליין (חו"ט ש"ב שבת ח"א פ"ה ס"ק א) שכבר מהබור מבר שרותן לבור שבת.
 (29) אמנם, לענן אפיקת חוליה או זוק, כתוב הרמייא לעיל (ס"י תפב ס"ד) שאפשר להקל באכילת מצה עשרה אם יש להם צורך בכך, ואם כן לא בטור השורה.

[משנ"ב ס"ק כא]
לא ש"ק כלל כל עקר דינא דמחברך.

(26) אמנם, לענן אפיקת חוליה או זוק, כתוב הרמייא לעיל (ס"י תפב ס"ד) לבידיהם שירך דין וזה של השוער.

[משנ"ב ס"ק כב]
לרכזין. אחר חמוץ (ז' גלוך לכת הדרוחן ויעבל לכבוד קרגלען).
 (27) ולענן דבר הרמייא שצריך לפחות בעבר יום טוב, כתוב השיער לעיל (ס"י תפב ס"ז) שעיל ידי ישראל מותר לגחלך רק עד חצות (ונחלה) השיער והרמייא שס אס מותר לעשות כן גם מקום שלא מונה לעשוות מלאכה בערב פסחן ולגחל על ידי נבר, כתוב המשנ"ב שם (ס"ק ד) שיש להקל אף אחר חצות.
 ומה שבtab הרמייא שצריך ללכשוש במדים נאים כמו שבtab דורות שבש"ע לקמן (ס"י תפכט ס"א) כתוב שבגדים יומם טוב צרכיים לדורות יותר נאים مثل שבת. ביאור המחויק ברוכה (אות ד) בשם עבדות הגפן.
 שנותון הרמייא שצריך ללבושים מבעוד יום כמו לפני שבת.
 ובמ"ז יום טוב במתכאי שבת, כתוב הקפ החביבים (ס"י תפכט ס"ק ג) שעת בגדי השבת לא יהליף לבגדים יום טוב בשבת סמוך לחישכה.
 ממש שנראה כמפני משבח ליום טוב, אלא לבושים מבעוד יום ויכין בהם גם לכבוד שבת, או שלא ילכשוש במוועדי השבת עד שייהיהليلו וvae. והוסיף הבן איש חי (שם א פ' צ' הדלות ער בערך פסח של שבת אותן ד), שכשלובש בגדי יום טוב בשבת אחר מנחה. יהליף גם את הכתונה מהחש שמא דבק בה פירור קטן של חמץ. והנרייח קנייטקי הוויה בשם אבוז (ນבוקש תורה יום טוב עמי רבי) שוש להלבוש את בגדי ים טוב בבר מערב שבת,سامם בשפטם ליום טוב לבושים יש

סימן תְּעֵב

ריני הסבה וארבע כוסות

[משנ"ב ס"ק א]

בידי לאכל קפודנו וכו', אף משתתך ולא ישבקה¹⁸).
 (1) וכבר שלא יתאוחר בעשיות הסדר, כתוב לעיל (ס"י תנ"ה ס"ק ד) שהטהרה לא בראי לאפות מנות בלילה יום טוב, מלבד עד קילוקלים שבילiments לבוא על ידי זה.
 (2) ומטעם זה כתוב הקטשיע (ס"י קוח ס"ה) שאף יstor מבעוד יום את הכרמים שמייבס עליהם, וכן אם מנתגו ללבוש קיטל, כתוב שם (ס"י סי' כ) אותו מבעוד יום. וכן לענן כל ההכנות ללילה הסדר, דעת הגראי קרליין (חו"ט ש"ב פסח פ"ז ס"ק א) שיש להזכיר הכל קורב שילך לבית הבנטה להזפהל, בגין המוצ羞 וזין הבוטות והכוויות, וכן את סדר המקומות להסיבה.
 ולענן סידור שולחן הסדרה כתוב המכנה ספר (חו"א דף קי, ב ד"ה קרש) שראוי לכל ורא שמים לסדרו בעצמו לאחר החזות, ולדרך בבסותה שמעמיד למסובב שייהיו מוכונים בשיעור ולא יהיו פוגומים, והויסיף שכן היה נהוג אבידי החותם ספר, שהירה מכך את השולחן בזרחות נפלאה ובשמה עצמה.

הלוּכֹת פֶּסַח כִּימָן תְּעֵב

המשך מעמוד פ

(3) ובטעם הרבר כתוב השוער הרב (ס"ז), שברור זה הוא בדור מותחים, ולובשים אותו כדי להבניע את הלב שלא מתחנו מלחמת הנהגתו השסומה והחרירות שנחוגות בלילה החה. והירושאי אוישער הביא (halbca) שלמה עם ארחות הלכה הע' (136) שחונטגה למלטש קיטל, בכבל חסמים. ולהיכנס עם הדקיטל, לבית הכסא, כתוב המשנ"ב לקמן (ס"י תנ"ה ס"ק ח) שאנן להיכנס במו לשב פין שהוא מוחדר לתפילה, אך להשתין עמו מותה. וכך שבלול הסדר לבישת הקיטל היא לערוך סעודות ואם כן לא כארה איזו מוחדר רק לתפילה, ביאר הגאון אלישיב (בנ"ה הקודש פ"ב הע' ח) שהלבישתו בלילה הסדר גם בשעת השערה אינה מוריידה את הדקיטל מקורותיו, בין שבל אכילת הלילה הזה והיא מותה.

[שע"צ ס"ק יז]

מפני שערה שעשה אמת לפני סנגלען¹⁹).
 (18) ומוי שלא הספיק לנווג אבילות כל קודם החג, שבאונן זה עדין לא בטלה ממנה אבילות שביעת, כתוב השוער הרב (ס"ז) שנחוגים שלא להסב, בין שהסתינה נשכחת כברירות שביצועה, ואבל זה הדר חיבר לנודוג מנגני אבילות הנגניות בעינעה.
 ולענן ההלל בלילה הסדר, כתוב המשנ"ב לקמן (ס"י תפ ס"ק ב) שהאבל אומרי ונומר את ההלל, וכן שבבויות האבל לא אמרו ההלל, מאר השוער הרב (ס"ז) שהלל זה הוא חובה ולכן חיבר בו האבל.

והנהגים בשיטת השוער שאשה חסודה צריכה להסב, ברכב בשווי אוור ליצין (ח"א פט"ו תשובה ב) שבין שנקיטים כדעת המדרכי שהחנושים שלנו בולן השובות, לנו [לעתה] כומנוינו כל הנשים היבוכות להסב כמו האנשים, וגם אכלה בלא הטיבה הייבט לחורר ולהסב [כגנבוואר בשוער להלן] (ס"ז) לענן מי שאכל בלא הטיבה).

[משנ"ב ס"ק יז]
אלא יושב בךרכו²⁰) וכו', ומפל פקום הלוּבש אין מוחין פידיגלען.
 (16) ומטעם זה, כתוב העורך השלוחן (ס"ז) שיש לבאר מדרע בטסח המה נשתונה שבמשנה לא ודוכחה השאלה שбелול והלילה אין אנו מוטבין היללה וזה בטל טסובין, והוא מפני שבטעם בכל היללות היו רגליים להסב ולא הדיטה תמייה בחסיבה של לילה זו.
 וכן שבנחים סמוך להקל ברכבת הרabiיה, מימי ancestors לא סמכוך להקל כדבריו, וביאר הגרשאי אוישער (הלוּכות שלמה פסח פ"ט דבר להכחאת מ) שתקננה הסיבה לא הויה לכל הנשים בין שלא היה דרכן ברכ, אלא רק לנשיות השובות וכמו שבtab דורות השוער, ובכחורה שאצל הנשים תליה מוצות והסיבה לפי הרטלן בכל השנה, וכן שבונינו לא נהגו להסב כל ממילא פטורות מהסיבה, אבל אצל האנשים תיקנו חזיל לבולם בשווה, ולענן גם בומניינו אין מקומות להקל.

